



## Ogólnopolskie Stowarzyszenie Asystentów Sędziów

Akta rejestrowe w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy  
XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego  
KRS nr 0000328833, REGON 060471827, NIP 9462577508  
Skrytka pocztowa nr 67, Urząd Pocztowy Warszawa 50  
Al. Stanów Zjednoczonych 51  
04-026 Warszawa  
www.asystentsedziego.org

# Analiza Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Asystentów Sędziów. Liczba i wynagrodzenie asystentów sędziów zatrudnionych w Sądach Apelacyjnych w Polsce.

## I. Celem analizy jest próba odpowiedzi na pytania:

- jaka jest ogólna liczba asystentów sędziów zatrudnionych w sądach apelacyjnych;
- czy liczba asystentów sędziów w poszczególnych sądach apelacyjnych kształtuje się na podobnym poziomie;
- jak kształtuje się wynagrodzenie zasadnicze asystentów sędziów w poszczególnych sądach apelacyjnych;
- ile wynosi średnie wynagrodzenie asystenta sędziego zatrudnionego w sądzie apelacyjnym;
- ilu asystentów sędziów zarabia maksymalne, a ilu minimalne wynagrodzenie przewidziane w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 kwietnia 2012 r. w sprawie wynagrodzenia zasadniczego asystentów sędziów (Dz.U. z 2012 r. poz. 412)?

## II. Liczba asystentów sędziów zatrudnionych w Sądach Apelacyjnych.



Obecnie w 11 sądach apelacyjnych w Polsce zatrudnionych jest łącznie 226 asystentów sędziów. Dwa spośród sądów apelacyjnych zatrudniają ponad 30 asystentów sędziów: Sąd Apelacyjny w Warszawie (35) i Sąd Apelacyjny w Gdańsku (32). Pięć sądów apelacyjnych zatrudnia 20 lub więcej asystentów sędziów: Sąd Apelacyjny w Poznaniu (23), Sąd Apelacyjny w Katowicach (22), Sąd Apelacyjny we Wrocławiu (20), Sąd Apelacyjny w Krakowie (20). W pozostałych pięciu sądach apelacyjnych zatrudnionych jest mniej niż 20 asystentów: w Sądzie Apelacyjnym w Łodzi (17), w Sądzie Apelacyjnym w Białymstoku (17), w Sądzie Apelacyjnym w Szczecinie (15), w Sądzie Apelacyjnym w Lublinie (14) i w Sądzie Apelacyjnym w Rzeszowie (11).

Największym zatrudnieniem, jeżeli chodzi o tę grupę zawodową, może zatem poszczycić się Sąd Apelacyjny w Warszawie – 35 osób, a najmniejszym Sąd Apelacyjny w Rzeszowie – 11 osób.

### III. Średnie zasadnicze wynagrodzenie asystentów w Sądach Apelacyjnych.



Sądy apelacyjne w Polsce, pod względem wynagrodzeń asystentów sędziów, można podzielić na trzy grupy:

- sądy, w których średnie zasadnicze wynagrodzenie asystenta sędziego zbliżone jest do maksymalnego, albo nieznacznie je przewyższa;
- sądy, w których średnie zasadnicze wynagrodzenie asystenta sędziego jest powyżej kwoty 3.600 zł, ale poniżej 3.700 zł;
- sądy, w których średnie zasadnicze wynagrodzenie asystenta sędziego jest poniżej 3.450 zł.

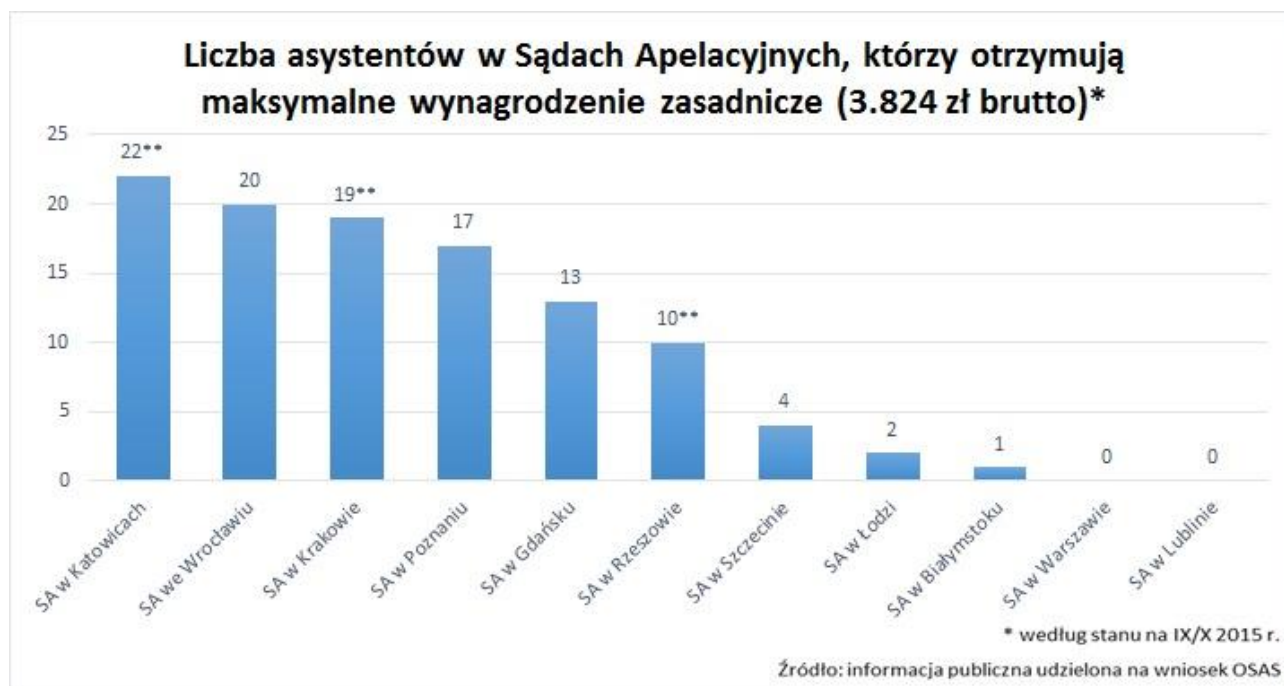
W pierwszej grupie plasują się sądy, które oferują najwyższe wynagrodzenia, to jest zbliżone do maksymalnych „widełek” przewidzianych przez rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 kwietnia 2012 r. w sprawie wynagrodzenia zasadniczego asystentów sędziów. Do tej „najlepszej” grupy należy pięć sądów: Sąd Apelacyjny w Katowicach (3.840 zł), Sąd Apelacyjny w Krakowie (3.825 zł), Sąd Apelacyjny we Wrocławiu (3.824 zł), Sąd Apelacyjny w Rzeszowie (3.802 zł) oraz Sąd Apelacyjny w Lublinie (3.800 zł).

W drugiej grupie są dwa sądy: Sąd Apelacyjny w Warszawie (3.683 zł) i Sąd Apelacyjny w Gdańsku (3.604 zł). Warto zauważyć, że są to również sądy, które zatrudniają najwięcej asystentów.

W trzeciej, „najsłabszej” grupie są cztery sądy: Sąd Apelacyjny w Łodzi (3.447 zł), Sąd Apelacyjny w Poznaniu (3.446 zł), Sąd Apelacyjny w Szczecinie (3.433 zł) i Sąd Apelacyjny w Białymstoku (3.361 zł).

Można zauważyć, że asystenci sędziów zatrudnieni w Sądzie Apelacyjnym w Białymstoku zarabiają średnio miesięcznie mniej aż o 479 zł od asystentów sędziów zatrudnionych w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach. Nadto, spośród sądów apelacyjnych oferujących najniższe wynagrodzenia, aż trzy sądy są również w grupie sądów zatrudniających najmniejszą liczbę asystentów. Chodzi tu o Sąd Apelacyjny w Łodzi, Sąd Apelacyjny w Białymstoku i Sąd Apelacyjny w Szczecinie.

#### IV. Liczba asystentów sędziów zatrudnionych w Sądach Apelacyjnych, którzy otrzymują maksymalne wynagrodzenie.



Na wstępie warto zauważyć, że spośród 226 asystentów sędziów, którzy pracują w sądach apelacyjnych w Polsce, aż 108 spośród nich otrzymuje maksymalne wynagrodzenie (albo wyższe, o czym będzie mowa w dalszej części analizy). Innymi słowy, co drugi asystent sędziego zatrudniony w sądzie apelacyjnym otrzymuje zasadnicze wynagrodzenie na poziomie 3.824 zł (48%). Średnie wynagrodzenie zasadnicze asystenta sędziego zatrudnionego w sądzie apelacyjnym w Polsce wynosi zaś 3.642 zł. W tym miejscu wypada przypomnieć, że zgodnie z danymi opublikowanym w oficjalnym kwartalniku Ministerstwa Sprawiedliwości, globalne średnie wynagrodzenia asystentów sędziów zatrudnionych we wszystkich instancjach sądowych wynosi zaledwie 3.121 zł (G. Urbaniak, *6,7 mld dla Temidy*, „Na wokandzie” 2(24)/2015). Żaden asystent sędziego zatrudniony w sądach apelacyjnych w Polsce nie otrzymuje najniższego wynagrodzenia przewidzianego przez rozporządzenie (2.675 zł).

Wśród sądów apelacyjnych zdecydowanym liderem, zarówno jeśli chodzi o wysokość średniego zasadniczego wynagrodzenia, jak również o liczbę asystentów sędziów otrzymujących maksymalne wynagrodzenie, jest Sąd Apelacyjny w Katowicach. Na uwagę zasługuje również fakt, że tylko w dwóch sądach apelacyjnych w Polsce żaden asystent sędziego nie otrzymuje maksymalnego wynagrodzenia (Sąd Apelacyjny w Warszawie i Sąd Apelacyjny w Lublinie).

Pełen egalitaryzm w osiągniętych zarobkach występuje w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach, Sądzie Apelacyjnym we Wrocławiu oraz w Sądzie Apelacyjnym w Lublinie. W Sądzie Apelacyjnym w Katowicach zatrudnionych jest obecnie 22 asystentów sędziów, a spośród nich wszyscy asystenci otrzymują maksymalne wynagrodzenie, to jest 3.824 zł *brutto*. Zauważyć jednak należy, że w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach (8 osób), w Sądzie Apelacyjnym w Krakowie (9 osób) i w Sądzie Apelacyjnym w Rzeszowie (8 osób) są zatrudnieni asystenci sędziów, którzy otrzymują wynagrodzenie zasadnicze powyżej maksymalnego. Wynika to z faktu obowiązywania tzw. ustawy „waloryzacyjnej”, która z dniem 1 stycznia 2010 r. spowodowała wzrost wynagrodzeń tych asystentów, którzy otrzymywali wówczas maksymalne wynagrodzenie przewidziane przez rozporządzenie.

## V. Wnioski.

Średnie zasadnicze wynagrodzenie asystentów sędziów zatrudnionych w sądach apelacyjnych nie jest ukształtowane jednolicie. Najwyższe wynagrodzenie oferuje pięć sądów: Sąd Apelacyjny w Katowicach, Sąd Apelacyjny w Krakowie, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, Sąd Apelacyjny w Rzeszowie oraz Sąd Apelacyjny w Lublinie. Najniższe średnie wynagrodzenie zasadnicze jest w Sądzie Apelacyjnym w Białymstoku (3.361 zł).

Zróznicowanie sądów pod względem wynagrodzeń asystentów sędziów nie jest zjawiskiem nowym. Niemniej jednak, dziwić może to, że różnice te występują również na poziomie sądów apelacyjnych. Powyższe częściowo można tłumaczyć tym, że znaczna część asystentów sędziów pracujących w „pierwszej piątce” sądów apelacyjnych została zatrudnionych jeszcze w okresie, gdy Ministerstwo Sprawiedliwości „wyceniało” jeden etat asystencki wyżej niż obecnie. Przypomnijmy, że średnia kwota przeznaczona na jeden etat asystenta spadła z 42.656 zł w 2010 r. do kwoty 40.676 zł w roku 2015. Ta okoliczność nie pozostaje bez wpływu na wynagrodzenie, jakie otrzymują nowozatrudnieni asystenci sędziów. Jaskrawym potwierdzeniem tej tezy jest Sąd Apelacyjny w Poznaniu, gdzie na 23 asystentów, 17 asystentów zarabia maksymalne „widełki”, ale już 6 pozostałych asystentów ma zdecydowanie niższe wynagrodzenie. Powyższe powoduje, że chociaż Sąd Apelacyjny w Poznaniu plasuje się w czołówce pod względem zatrudnionych asystentów sędziów z maksymalnym wynagrodzeniem (4 miejsce w Polsce), to już pod względem średniego zasadniczego wynagrodzenia (3.446 zł) zajmuje trzecie miejsce od końca. Perspektywa zatem dla osób, które rozważają rozpoczęcie pracy na stanowisku asystenta sędziego jest taka, że płaca im oferowana będzie na zdecydowanie niższym poziomie niż ta, którą otrzymują ich „starsi koledzy”.

Dane zaprezentowane w niniejszej analizie prowadzą do wniosku, że nawet w sądach apelacyjnych mamy do czynienia z rozwarstwieniem pod względem wynagrodzeń w obrębie jednego sądu. Niezbędne jest zatem natychmiastowe podjęcie prac mających na celu zwiększenie progę, w szczególności minimalnych „widełek” wynagrodzenia zasadniczego asystentów sędziów, jak również zabezpieczenie środków budżetowych na ten cel w 2016 r. Tylko to może spowodować, że nowozatrudnieni asystenci sędziów otrzymają choćby zbliżone wynagrodzenie w stosunku do asystentów sędziów, którzy zostali zatrudnieni w latach poprzednich. Niezależnie od tego, średnie wynagrodzenie zasadnicze asystentów sędziów w sądach apelacyjnych jest znacznie wyższe od globalnej średniej wynagrodzenia asystentów sędziów.

***Analiza została opracowana na podstawie odpowiedzi, jakie Ogólnopolskie Stowarzyszenie Asystentów Sędziów uzyskało z poszczególnych sądów apelacyjnych na skutek złożonych wniosków o udzielenie informacji publicznej.***